

Multiem sunt uocati pauci uero electi. magis timendum est quam exponendum. Quod enim omnes uocari sumus, nouimus: utrum autem ad electorum sortem pertineamus, adhuc ignoramus. Tanto ergo solliciti esse debemus in bono opere, quanto inexcusabiles nos esse scimus de uocatione, ut non cum multis reprobis audiamus: **Ite maledicti in ignem aeternum, sed cum electis audire mereamur: Venite benedicti patris mei, possidere paratum uobis regnum a constitutione mundi.** Quod ipse prestare dignetur, qui cum patre & spiritu sancto uiuit & regnat deus in secula seculorum, Amen.

DOMINICA VIGESIMA SECUNDA post Pentecost. Iohan. III.

In illo tempore Erat quidam regulus cuius filius infirmabatur Capharnaum. Et reliqua.

ALiquoties contingere solet, ut nonnulli a qualitate mentis, quam habent interius, nota fortiant exterius, sicut **Simō** dictus est **Petrus**, ob firmitatem fidei, eo quod firmę petre inhaerit. & filij **Zebedei Boanerges**, scilicet filij tonitru, sunt uocati, quia de spiritali celo intonituri erant: In principio erat uer-

bum, & uerbum erat apud deum, & deus erat uerbū. Et Iudas Zelotes dictus est, eo q̄ zelo amoris dei plurimū ferueret. Sic ergo & iste regulus fortassis à qualitate mentis, quam habebat interius, nomen traxit exterius. **Regulus enim diminutiuum nomē est à rege, quasi dicatur sub rege primus, uel paruus rex. Et ideo quia ex parte credebat, & ex parte non credebat, non rex, sed regulus meruit appellari. Sed quod nos uerbis de illo dicimus, hoc ipse de se operibus cōprobat. Nam subditur, Hic cū audisset quia Iesus adueniret a Iudæa in Babiloniam, abiit ad eum, & rogabat eum ut descenderet & sanaret filium eius. Incipiebat enim mori.] Quæ omnia iuxta literā ita manifestata sunt, ut expositione non indigeant. Hoc tantummodo mirum uideretur, quare is qui pro filio rogaturus uenerat, à domino audiuit: **Nisi signa et prodigia uideritis, non creditis,** cum utique nisi credidisset, nequaquam pro sanitate filij rogaturus ad dñm accessisset. Ad quod dicendū quia credebat, & non credebat. **Credebat** q̄ dominus per presentiam corporalē salutem filio suo restituere posset, sed non credebat eum per diuinitatē ubiq̄ esse presentē, cuius tā solícite corporalem aduentū requirebat, dicens: **Domine, descende priusquam moriatur filius meus.** Quia ergo credebat, rogaturus p̄ filio accessit, sed quia nō p̄fecte credebat, audire meruit: [Nisi signa & prodigia uideritis, nō creditis.] **Fides enim augmentū habet, sicut apostoli dño dixerūt: Dñe, auge nobis fidem.** Et centurio ille, qui pro puero lunatico rogaturus uenerat, cū audisset à dño, **Credis, omnia possibilis credenti, respōdit: Credo dñe, adiua incredulitatē meam.** Inter signa autē & prodigia hoc inter-**

est, quæ signa dicuntur miracula insolita: prodigia uero ea dicuntur, quæ cū præsentialiter mira sunt, etiã in futuro aliquid præmonstrât. Vnde prodigium dictum est, quasi porro digium. Sed in hac lectione nostra superbia confunditur, si eã cum alia cõferamus. Legimus enim in euangelio Matthæi, quia cū introisset Iesus in Capharnaü, accessit ad eum centurio, rogans eũ, & dicens: Domine, puer meus iacet in domo paralyticus, & male torquet. Et ait illi Iesus: Ego ueniam & curabo eũ. Quis enim ignorat regulũ maioris esse potestatis, quã centurionẽ? Et quid est quod dominus ad filiũ reguli rogatus ire noluit, & ad seruũ ceterionis etiã nõ rogatus ire paratus fuit? Nimirum nostra superbia (ut diximus) confunditur, quæ in hoibus nõ naturã, qua ad imaginem dei facti sunt, sed potentiam consideramus. Quos enim potentes cernimus, honoramus: & quos meruimus, ueneramus: pauperes autẽ contemnimus, despiciamus & negligimus. Contra filius dei, quæ de cælo descendit in terras, & ad filiũ reguli rogatus ire noluit, & ad seruũ centurionis, etiã cū nõ rogaretur, ire paratus fuit. Quia sicut Petrus de eo ueracissime testatur, non est personarum acceptor deus, sed in omni gente, qui operatur iustitiã, acceptus est illi. Imitemur ergo & nos caput nostrum, & quem plus deum amare uiderimus, illũ studiosius diligamus. Et hæc dicentes, non prohibemus honorare potẽtes, maxime cum Petrus apostolus dicat: Deũ timete, regẽ honorificate. Sed sicut illorum ueneramus potentia, sic pauperes supplere debemus indigentia, ut in ecclesia dei unicuique cõgruus honor exhibeatur. Sed quia increpatio pijs mētibus multum prodesse solet, postquã regulus à domino in-

crepat⁹ audiuit: Vade filius tuus uiuit. Credi dit homo sermōi quem dixit ei Iesus. ⁊ ibat. Vnde fides protinus effectum consecuta est. Jā autem eo descendente, serui occurrerūt ei, ⁊ nunciauerūt dicentes quia filius eius uiueret. Ex eo ergo, quod superius iste regulus domino dixit, [Descende priusquam moriatur filius meus,] & hic dicitur, [lam autem eo descendēte,] datur inrelligi, quia Capharnaū in ualle erat sita, quæ uallis pinguis, siue uilla pulcherrima interpretatur. At ille uolens scire utrum ea hora sanitas esset reddita filio, in qua audierat à domino, Filius tuus uiuit, Interrogauit horam ab eis, in qua melius habuerit. Et dixerunt ei: Quia heri hora septima reliquit eum febris, Pulchre autem hora septima filius reguli sanatur, quia septē sunt dona spiritus sancti, cuius gratia & uirtute, non solum remissio peccatorum, sed etiā uirtus & sanitas tribuitur, Apostolo teste qui ait: Charitas dei diffusa est in cordibus nostris per spiritū sanctum, qui datus est nobis. Siue certe hora septima filius reguli sanatus est, ut intelligamus quia in presenti uita quæ per septem dies uoluitur, salutē anime nostræ bene operando quærere debemus. Cognouit ergo pater quia illa hora esset, in qua dixit ei Iesus: Filius tu⁹ uiuit. & credidit ipse, & domus eius tota,] In multis locis euangelij promptior fides gentiū ad credendū ostendit, quā ludæorum, ipso dño de cęturione dicente: Amen dico uobis, nō inueni tantam fidem in Israel. Legimus paulo superius, eodē euangelista Iohanne narrāte, quia cū mulier Samaritana audisset à dño omnia quæ fecit, abiit in ciuitatē, & dixit illis omnibus: Venite & uidete hominē, qui dixit mihi

omnia quæcunq; feci. Nunquid ipse est Christus scū
uenissent ergo ad illū Samaritani, rogauerūt eum ut
ibi maneret. Et mansit ibi duos dies, & multo plures
crediderunt propter sermonē eius. Et mulieri dice-
bant: quia iam nō propter tuā loquelam credimus,
ipsi enim audiimus, & scimus quia hic ē uere salua-
tor mundi. ibi em̄ sine ostensione miraculi tota ciui-
tas credidit, hic cum magnum signū ostensum esset,
ipse pater tantum credidit, & domus eius tota.

DOMINICA XXIII.
post Pentecosten. Matt. XVIII.

**In illo tempore dixit Iesus discipulis su-
is parabolam hanc: Simile est regnum cæ-
lorum homini regi, qui uoluit rationē po-
nere cum seruis suis. Et reliqua**

Virtus & sapiētia dei dñs Iesus Christus, huma-
næ ignorantix cōdescendens, frequenter suis
sanctis sermōibus similitudines dignatus est
adiungere, ut quod per similitudinem sermonū audi-
tores capere non poterant, saltē per parabolas & fi-
guras tenerent. Vñ sicut alibi Matthæus ait, Loque-
batur Iesus cum discipulis in parabolis, & sine para-
bolis non loquebatur eis, ut adimpleretur quod per
prophetam dicitur: **Aperiā in parabolis os meū, lo-**
quar propositiones ab initio. Quod in hac lectione Psal. 77
eum fecisse cognouimus, si diligentius superiora hu-
ius euangelij consideremus. Cum em̄ præceptum di-
mittendi fratribus in nobis peccantibus dedisset, ne
dura hæc uiderentur & aspera, adiecit similitudinem
de rege, qui debitori suo decem millia talēra ad unā